

Advies Expertteam Ruimtelijke kwaliteit (Q-team) Lob van Gennep

ten behoeve van de Stuurgroep Lob van Gennep van 17 mei 2021

Vooraf

Bijgaand treft u het advies aan van het Expertteam Ruimtelijke kwaliteit (Q-team) Lob van Gennep over het integraal voorkeursalternatief zoals dat opgenomen wordt in de ontwerp-voorkeursbeslissing.

Gedurende de verkenningsfase hebben wij meerdere keren aanbevelingen gegeven. In september 2020 heb ik u in de stuurgroep mondeling een toelichting gegeven over onze bevindingen. En voor uw stuurgroep van 25 februari 2021 hebben wij een preadvies opgesteld over de conceptversie van de ontwerp-voorkeursbeslissing.

Het nu voorliggende voorkeursalternatief is in lijn met onze eerdere aanbevelingen. Naar mening van het Q-team zijn de gemaakte keuzes goed onderbouwd en de aspecten van ruimtelijke kwaliteit hierin op een goede manier meegenomen. Wij willen de projectorganisatie hiervoor complimenteren. Ondanks de vele covid maatregelen herkennen wij in de plannen veel positieve inbreng vanuit het proces met de omgeving. Ook dat is een compliment waard.

Gezien het grote belang willen wij u nogmaals wijzen op de belangrijke ruimtelijke kansen die zich in het kader van gebiedsgericht werken voor verschillende maatschappelijke opgaven voordoen. Kansen die zich nu eenmalig voordoen bij dit project (werk met werk maken nu het kan). Wij verwijzen daartoe naar ons advies van 25 februari 2021.

Wij vertrouwen erop dat onderstaand advies bijdraagt aan uw besluitvorming in de stuurgroep Lob van Gennep van 17 mei 2021. Graag vernemen wij van u hoe u invulling wilt geven aan ons advies.

Namens het Expertteam Ruimtelijke kwaliteit (Q-team) Lob van Gennep.

Ruud Dubbeld,
Voorzitter

Advies

Het Q-team heeft kennisgenomen van de ontwerp-voorkeursbeslissing waarin het alternatief Reguliere dijken is opgenomen. Dit voorkeursalternatief is een integrale uitwerking van maatregelen gericht op verbetering van de waterveiligheid en maatregelen gericht op verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast hebben wij kennisgenomen van het Ideeënboek van alle ruimtelijke maatregelen verdeeld over de vier thema's en de Flora en fauna rapportage (als onderdeel van het onderzoek naar milieueffecten).

Integraal voorkeursalternatief in ontwerp-voorkeursbeslissing

In lijn met ons eerdere advies d.d. 24 september 2020 en 25 februari 2021 kunnen wij de hoofdkeuze voor het VKA ('Reguliere dijken = Gebied specifieke dijkversterking met bijbehorende ruimtelijke maatregelen') van harte ondersteunen. Het alternatief biedt goede aanknopingspunten om in lijn met de Leidende principes invulling te geven aan de versterkingsopgave van de waterkeringen en de logische koppeling daarvan met ruimtelijke opgaven in dit gebied.

Met name het geringere ruimtebeslag speelt daarbij een belangrijke rol. De combinatie van geringer ruimtebeslag en een beperkte verhoging zorgt er in dit alternatief voor, dat de schaa sprong van lage kade naar hoge dijk beperkt is. Dit speelt onder meer mee bij het bepalen van een nieuw tracé bij de nieuwe waterkeringen bij de rivierduinen in Milsbeek en bij Zelder, maar ook bij Ottersum of de

Bloemstraat in Milsbeek. Dit maakt op meerdere locaties een meer vanzelfsprekende landschappelijke inpassing mogelijk. Het alternatief 'Reguliere Dijken' voldoet in hogere mate aan de Leidende principes voor ruimtelijke kwaliteit. Terwijl de alternatieven 'Verbindende Dijken met vaste drempel(s)' en 'Verbindende Dijken met waterkerende instroomvoorziening' slechts ten dele voldoen aan de leidende principes. Het alternatief 'Reguliere dijken' scoort met name beter op de principes 'Landschap leidend' en 'Vanzelfsprekende dijken'.

Wij willen u nog enkele overwegingen en aandachtspunten meegeven voor de nadere uitwerking voor of tijdens de planfase:

Keuze variant Rivierduin met Bossebrugweg

Een deel van het nieuwe dijktracé volgt de rivierduinen en een deel volgt de Bossebrugweg. Wij beseffen dat op deze locatie nabij rivierduinen de voorgestelde keuze niet helemaal invulling geeft aan het Leidende principe 'Landschap leidend' (volgen van de aanwezige koppen van rivierduinen) in vergelijking met de variant achter langs de bestaande woning. De gradiënt van de rivierduin naar de Maas wordt hierdoor wat minder zichtbaar. Omdat er al een weg ligt (heldere lijn) en ook huidige ecologische waarden op de hogere gronden van de rivierduin worden ontzien, kunnen wij deze maatwerkkeuze ondersteunen. Ook is de noodzakelijke ophoging van de weg voor de opwaardering tot waterkering relatief beperkt. In de planuitwerking vragen wij extra aandacht voor de noodzakelijke aansluiting bij de holle weg. Mogelijk kan ook de as van de weg ter hoogte van de woning iets verlegd worden, waardoor er bomen gespaard kunnen worden.

Keuze variant Ven-Zelderheide

Wij vinden de keuze via de Kleefseweg en Parc Buitengewoon naar de zuidvariant suboptimaal (het westelijk deel van Zelder). Er is minder sprake van een logische lijn en deze variant leidt tot extra bomenkap aan de Kleefseweg. Wij hechten eraan dat bij de verdere uitwerking van het VKA de 'oude' zuidvariant (zuidelijker gelegen dan de nu voorliggende zuidvariant) als terugvaloptie blijft bestaan. Overigens vinden wij het ongewenst om publieke natuurgronden die direct grenzen aan de Niers uit te ruilen met particulieren, als door de ligging grenzend aan een woning de natuurbestemming en -gebruik onder druk kunnen komen te staan.

Voor het overige tracé (het oostelijk deel van Zelder) verdient het zuidelijk tracé voor ons hier duidelijk de voorkeur. Dit vanwege het feit dat hiermee nadrukkelijk een eenvoudiger, rustiger en bij de lange lijnen van het landschap beter aansluitend tracé wordt gekozen (volgens het leidend principe 'Landschap leidend'). Sterk punt van deze variant is dat de historische lijn opgepakt en weer zichtbaar maakt wordt. De lijn vormde vroeger de grens tussen het Zelderse Veld en de Zelderse Heide (kaartfragmenten uit 1732 en 1825 laten dit goed zien). In de vorige eeuw is de lijn als weg in fasen verdwenen, maar nog wel als perceelsgrens aanwezig. Tot slot scheelt deze variant bomenkap langs de Kleefseweg. Wij zien de noordvariant, waarbij de dijk weer strak om de afzonderlijke percelen heen buigt (kavelvolgend), meer als een Maaskering 'oude stijl'.

Erfgoedstrategie

Het gebied Lob van Gennep kent hoge cultuurhistorische waarden en potenties om deze waarden te versterken en beter beleefbaar te maken. Wij zien dat hierover veel verschillende (en ook tegengestelde) ideeën bestaan in de omgeving. Bijvoorbeeld over het beleefbaar maken van de Circumvallatielinie. Wij adviseren daarom om tot een samenhangende erfgoedstrategie te komen die door een ieder gedragen wordt, voordat de bijbehorende maatregelen worden uitgewerkt. Dit kan ook een rol spelen in de ideeën rond de uitwerking van een 'Lob academy'.